

ĐỒNG BỘ GIẢI PHÁP CHỐNG LÃNG PHÍ TRONG QUẢN LÝ, SỬ DỤNG TÀI SẢN CÔNG

NGUYỄN TÂN THỊNH

Tài sản công là cơ sở vật chất phục vụ công tác quản lý nhà nước, cung cấp dịch vụ công cho xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh quốc gia, đồng thời là nguồn lực tài chính để phát triển kinh tế - xã hội. Vì vậy, việc sử dụng, khai thác có hiệu quả nguồn lực tài sản công là yêu cầu cấp thiết trong mọi giai đoạn, nhất là giai đoạn hiện nay với yêu cầu tăng cường nguồn lực, khơi dậy sức dân đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới. Bài viết này đề xuất các giải pháp nhằm đẩy mạnh phòng, chống lãng phí trong quản lý, sử dụng tài sản công ở Việt Nam.

Từ khóa: Tài sản công, nguồn lực tài chính, dự trữ ngoại hối

SYNCHRONIZING SOLUTIONS TO COMBAT WASTE IN PUBLIC ASSET MANAGEMENT

Nguyen Tan Thinh

Public assets constitute the physical infrastructure for state governance, public service provision, national defense, and security, while simultaneously serving as a financial resource for socio-economic development. Therefore, the efficient utilization and exploitation of public assets to prevent waste is an imperative across all stages of development, particularly in the current context of increasing resource mobilization and harnessing citizen participation to propel the nation into a new era. This paper proposes solutions to strengthen the prevention and combatting of waste in the management and use of public assets in Vietnam.

Keywords: Public assets, financial resources, foreign exchange reserves

Ngày nhận bài: 10/02/2025

Ngày hoàn thiện biên tập: 24/02/2025

Ngày duyệt đăng: 03/3/2025

Tài sản công và chống lãng phí trong quản lý, sử dụng tài sản công

Tài sản công (TSC) ở Việt Nam có phạm vi rộng, nhiều chủng loại và do nhiều đối tượng sử dụng, khai thác khác nhau. Theo quy định tại Điều 53 Hiến pháp năm 2013 và Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017, tài sản công là tài sản thuộc sở hữu toàn dân do Nhà nước đại diện chủ sở hữu và thống nhất quản lý, bao gồm: TSC phục vụ hoạt động quản lý, cung cấp dịch vụ công, bảo đảm quốc phòng, an

ninh tại cơ quan, tổ chức, đơn vị; tài sản kết cấu hạ tầng phục vụ lợi ích quốc gia, lợi ích công cộng; tài sản được xác lập quyền sở hữu toàn dân; TSC tại doanh nghiệp; tiền thuộc ngân sách nhà nước, các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách, dự trữ ngoại hối nhà nước; đất đai và các loại tài nguyên khác. Nhà nước là đại diện chủ sở hữu và thống nhất quản lý đối với TSC. Tuy nhiên, Nhà nước không trực tiếp sử dụng TSC mà trao quyền sử dụng, khai thác TSC cho các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp và cá nhân. Việc quản lý, sử dụng TSC phải được thực hiện công khai, minh bạch, bảo đảm thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, phòng, chống tham nhũng.

Theo Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí (THTK, CLP), tiết kiệm là việc giảm bớt hao phí trong sử dụng vốn, tài sản, lao động, thời gian lao động và tài nguyên nhưng vẫn đạt được mục tiêu đã định. Đối với việc quản lý, sử dụng tài sản nhà nước đã có định mức, tiêu chuẩn, chế độ do cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành thì tiết kiệm là việc sử dụng ở mức thấp hơn định mức, tiêu chuẩn, chế độ nhưng vẫn đạt được mục tiêu đã định hoặc sử dụng đúng định mức, tiêu chuẩn, chế độ nhưng đạt cao hơn mục tiêu đã định.

Lãng phí là việc quản lý, sử dụng vốn, tài sản, lao động, thời gian lao động và tài nguyên không hiệu quả. Đối với TSC đã có định mức, tiêu chuẩn, chế độ do cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành thì lãng phí là việc quản lý, sử dụng vượt định mức, tiêu chuẩn, chế độ hoặc không đạt mục tiêu đã định.

Từ khái niệm trên, có thể xác định được một số dạng thức chính của lãng phí về TSC gồm: Đầu tư

xây dựng, mua sắm, giao, thuê, sử dụng TSC vượt tiêu chuẩn, định mức do cơ quan, người có thẩm quyền ban hành hoặc trang bị, giao tài sản không đúng đối tượng; TSC đã được đầu tư xây dựng, mua sắm, giao nhưng không hoặc chậm đưa vào sử dụng, khai thác; sử dụng TSC không phù hợp với công năng, mục đích sử dụng của tài sản, làm ảnh hưởng đến việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ do Nhà nước giao; thực hiện không đúng hình thức/phương thức cho thuê tài sản, khai thác tài sản, lựa chọn đối tác liên doanh, liên kết khi sử dụng TSC vào mục đích liên doanh, liên kết, bán, chuyển nhượng TSC; không xử lý theo thẩm quyền hoặc không báo cáo với cơ quan nhà nước có thẩm quyền để xử lý kịp thời đối với TSC không còn sử dụng được, không còn nhu cầu sử dụng hoặc sử dụng hiệu quả thấp, không đạt mục tiêu đã định; không thực hiện hoặc chậm thực hiện phương án sắp xếp lại, xử lý TSC đã được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt; thiếu trách nhiệm trong việc bảo quản, bảo vệ TSC được giao gây hư hỏng, thất thoát TSC.

Việc thực hành tiết kiệm, chống lãng phí trong quản lý, sử dụng TSC sẽ quyết định tới hiệu quả quản lý TSC, vừa bảo đảm cơ sở vật chất cho các hoạt động của các cơ quan, đơn vị của Nhà nước vừa tạo nguồn lực cho đầu tư phát triển. Cùng với việc nhận diện các dạng thức lãng phí TSC, công tác quản lý TSC thời gian qua đã đạt được những kết quả quan trọng cả trên khía cạnh thể chế, pháp luật, công tác tổ chức quản lý, sử dụng TSC và công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm.

Theo đó, hệ thống pháp luật về quản lý, sử dụng TSC đã được xây dựng, thường xuyên được sửa đổi, bổ sung để đáp ứng yêu cầu của Đảng, Nhà nước và thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội. Luật Quản lý, sử dụng TSC năm 2017 đặt ra yêu cầu mọi TSC đều phải được Nhà nước giao quyền quản lý, quyền sử dụng và các hình thức trao quyền khác cho cơ quan, tổ chức, đơn vị và đối tượng khác theo quy định của Luật Quản lý, sử dụng TSC và pháp luật có liên quan.

Việc công khai TSC phải được thực hiện đầy đủ, kịp thời, chính xác theo quy định của pháp luật; trường hợp không thực hiện công khai hoặc công khai không đầy đủ, kịp thời, chính xác thì bị xử lý theo quy định của pháp luật. Trên cơ sở quy định của pháp luật, công tác tổ chức quản lý TSC dần đi vào nề nếp, tính tuân thủ pháp luật của các đối tượng quản lý, sử dụng TSC ngày càng cao. Các cơ quan, tổ chức, đơn vị chủ động bố trí, sử dụng trụ sở làm việc, cơ sở hoạt động sự nghiệp, xe ô tô, máy móc, thiết bị và các TSC khác theo tiêu chuẩn, định mức để phục vụ việc thực hiện nhiệm vụ được giao; thực hiện rà

soát các TSC dôi dư, không còn nhu cầu sử dụng hoặc sử dụng vượt tiêu chuẩn, định mức để xử lý theo quy định của pháp luật. Công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành pháp luật về quản lý, sử dụng TSC, xử lý vi phạm trong quản lý, sử dụng TSC được đẩy mạnh, tăng cường, nhiều vụ việc vi phạm về quản lý, sử dụng TSC đã được phát hiện và xử lý nghiêm minh, mang tính chất cảnh báo, răn đe cao.

Tuy nhiên, công tác quản lý TSC gắn với mục tiêu chống lãng phí cũng còn những hạn chế, bất cập. Cụ thể:

- Hệ thống văn bản pháp luật về quản lý, sử dụng TSC còn chưa đầy đủ. Một số loại tài sản hoặc lĩnh vực còn thiếu các văn bản để điều chỉnh làm cơ sở tổ chức thực hiện, đặc biệt là các văn bản quy định về quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết cấu hạ tầng thuộc trách nhiệm xây dựng của các Bộ quản lý chuyên ngành. Một số nội dung còn chồng lấn giữa pháp luật về quản lý, sử dụng TSC, pháp luật về đất đai, đấu thầu...

- Việc sắp xếp lại, xử lý nhà, đất, xe ô tô còn chậm cả ở khâu phê duyệt và tổ chức thực hiện; vi phạm trong quản lý, mua sắm, xử lý TSC còn diễn ra. Quy chế quản lý, sử dụng TSC trong các cơ quan, đơn vị còn chưa đầy đủ, đồng bộ; việc quản lý, sử dụng TSC có nơi có lúc chưa chặt chẽ, nhất là việc sử dụng TSC vào mục đích liên doanh, liên kết, cho thuê...

- Công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm toán, giám sát chưa được thường xuyên, đầy đủ, kịp thời nên việc phát hiện các sai phạm trong quản lý, sử dụng TSC còn hạn chế, xảy ra một số các vi phạm kéo dài dẫn đến việc khắc phục và xử lý hậu quả rất khó khăn, phức tạp.

Đồng bộ giải pháp tăng cường chống lãng phí trong quản lý, sử dụng tài sản công

Để công cuộc chống lãng phí trong quản lý, sử dụng TSC được thực chất và hiệu quả, vấn đề tiên quyết là phải đổi mới phương thức quản lý, chuyển đổi phương thức quản lý từ “tiền kiểm” là chính sang “hậu kiểm” là chính, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền gắn với tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và bảo đảm nguồn lực thực hiện nhiệm vụ, gắn công tác quản lý với chuyển đổi số; trên cơ sở đó, thực hiện đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp cả về cơ chế, chính sách và tổ chức thực hiện. Các nhiệm vụ, giải pháp chính gồm:

Sửa đổi, bổ sung Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí

Luật THTK, CLP được Quốc hội khoá XIII, kỳ họp thứ 6 thông qua ngày 26/11/2013, có hiệu lực kể từ ngày 01/7/2014. Qua hơn 10 năm thực hiện Luật,

công tác THPT, CLP nhìn chung đã đạt được một số kết quả nhất định, tạo chuyển biến và nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, các doanh nghiệp và nhân dân trên các mặt của đời sống kinh tế - xã hội. Hệ thống văn bản hướng dẫn Luật THPT, CLP đã được ban hành đầy đủ, kịp thời, tạo cơ sở pháp lý cho việc triển khai thực hiện hiệu quả, thống nhất từ trung ương đến địa phương. Việc thực hiện chính sách, pháp luật về THPT, CLP trong các lĩnh vực đã có những chuyển biến cơ bản, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu, chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội, tài chính, ngân sách, huy động, quản lý và sử dụng có hiệu quả nguồn nhân lực, vật lực, tài lực cho phát triển kinh tế xã hội, Tuy nhiên, lãng phí còn diễn ra khá phổ biến, dưới nhiều dạng thức khác nhau, đã và đang gây ra nhiều hệ lụy cho phát triển (gây suy giảm nguồn lực, giảm hiệu quả sản xuất, tăng gánh nặng chi phí, gây cạn kiệt tài nguyên, gia tăng khoảng cách giàu nghèo; nguy hiểm hơn là gây suy giảm lòng tin của người dân với Đảng, Nhà nước, tạo rào cản vô hình trong phát triển kinh tế - xã hội, bỏ lỡ thời cơ phát triển).

Vì vậy, việc sửa đổi, bổ sung toàn diện Luật THPT, CLP đang đặt ra hết sức cấp thiết. Đây là đột phá của đột phá cho công cuộc phòng, chống lãng phí trên tất cả các lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực quản lý, sử dụng TSC. Việc sửa đổi, bổ sung toàn diện Luật THPT, CLP cần tập trung vào các nhóm chính sách: Nâng cao tính chủ động, tự nguyện, tự giác trong công tác tiết kiệm, chống lãng phí để xây dựng văn hóa tiết kiệm, chống lãng phí trong toàn xã hội; xây dựng cơ chế nhận diện hành vi gây lãng phí, hành vi vi phạm trong tổ chức thực hiện phòng, chống lãng phí và chế tài xử lý đối với các hành vi này; hoàn thiện cơ sở pháp lý đầy đủ, đồng bộ cho giám sát, kiểm tra, thanh tra, phát hiện, xử lý mạnh, có tính răn đe cao đối với các hành vi lãng phí.

Tiếp tục hoàn thiện pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công và các pháp luật có liên quan

Rà soát, đánh giá toàn diện hệ thống chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng TSC. Khẩn trương xây dựng, ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý, sử dụng và khai thác đối với các loại tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý chưa có văn bản quy định chi tiết như: hạ tầng khu đô thị, khu dân cư tập trung, hạ tầng xử lý chất thải, hạ tầng thiết chế văn hóa, thể thao, hạ tầng khu công nghiệp, khu công nghệ thông tin tập trung, hạ tầng phòng, chống thiên tai... Kịp thời sửa đổi, bổ sung các quy định không còn phù hợp với thực tiễn liên quan đến: quản lý, sử dụng và khai thác tài sản kết

cấu hạ tầng thủy lợi, đường bộ, hàng hải, đường thủy nội địa; khai thác TSC và sử dụng TSC vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết; quản lý, xử lý đối với tài sản được xác lập quyền sở hữu toàn dân; quản lý, xử lý tài sản được hình thành thông qua việc triển khai thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ sử dụng vốn nhà nước.

Thường xuyên rà soát, sửa đổi, bổ sung kịp thời hệ thống tiêu chuẩn, định mức sử dụng TSC, bảo đảm tính khoa học, tính thực tiễn, làm cơ sở thực hiện quản lý, sử dụng, xử lý TSC và đánh giá việc quản lý, sử dụng TSC là tiết kiệm hay lãng phí.

Tăng cường phổ biến, tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về chống lãng phí, pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công

Các bộ, cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh tiếp tục quán triệt đầy đủ các quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp liên quan đến THPT, CLP, quản lý, khai thác nguồn lực TSC được chỉ ra trong Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 15/01/2019 của Bộ Chính trị về nâng cao hiệu quả quản lý, khai thác, sử dụng và phát huy các nguồn lực của nền kinh tế, Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021 của Ban chấp hành Trung ương Đảng (khóa XIII) về những điều Đảng viên không được làm, Chỉ thị số 21-CT/TW ngày 21/02/2012 của Ban Bí thư về việc đẩy mạnh thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, Chỉ thị 27-CT/TW ngày 25/12/2023 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; Hướng dẫn số 02-HD/UBKTTW ngày 29/11/2021 của Ủy ban Kiểm tra Trung ương hướng dẫn thực hiện những điều đảng viên không được làm. Đẩy mạnh công tác phổ biến, tuyên truyền, tập huấn Luật THPT, CLP Luật Quản lý, sử dụng tài sản công và các văn bản quy định chi tiết thi hành cho các đối tượng chịu sự tác động và Nhân dân.

Đánh giá toàn diện thực trạng tài sản công và công tác quản lý, sử dụng tài sản công, hoàn thiện Cơ sở dữ liệu quốc gia về tài sản công

Tổ chức thực hiện tốt Đề án Tổng kiểm kê TSC tại cơ quan, tổ chức, đơn vị và tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý theo yêu cầu tại Nghị quyết số 74/2022/QH15 ngày 06/12/2022 của Quốc hội về việc đẩy mạnh việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Trong đó, Bộ Tài chính tập trung vào việc ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện kiểm kê, đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra, tổng hợp số liệu

kiểm kê. Các bộ, cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tập trung chỉ đạo thực hiện việc tổng kiểm kê theo Đề án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt và hướng dẫn của Bộ Tài chính với các nhiệm vụ chính là thành lập Ban chỉ đạo kiểm kê của bộ, cơ quan trung ương, địa phương; xây dựng, ban hành kế hoạch chi tiết kiểm kê; tập huấn, hướng dẫn, đốc đốc, kiểm tra các đối tượng thực hiện kiểm kê của các bộ, cơ quan trung ương, địa phương quản lý; tổ chức thực hiện kiểm kê; tổng hợp kết quả kiểm kê và báo cáo, công bố kết quả kiểm kê.

Thông qua việc Tổng kiểm kê sẽ giúp Nhà nước nắm được thực trạng của TSC tại cơ quan, tổ chức, đơn vị, tài sản kết cấu hạ tầng do Nhà nước đầu tư, quản lý về các mặt số lượng, giá trị, cơ cấu, hiện trạng sử dụng... làm cơ sở để hoàn thiện chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng TSC; phục vụ việc xây dựng chiến lược, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội; phục vụ công tác báo cáo tình hình quản lý, sử dụng TSC, cung cấp thông tin để lập báo cáo tài chính nhà nước, báo cáo thực hành tiết kiệm, chống lãng phí theo quy định của pháp luật.

Đẩy mạnh chuyển đổi số trong quản lý TSC. Tập trung xây dựng, đưa vào vận hành Hệ thống giao dịch điện tử về TSC để thực hiện các giao dịch về bán, chuyển nhượng, cho thuê TSC và quyền khai thác TSC, bảo đảm các giao dịch công khai, minh bạch, tiết kiệm nhân lực và chi phí. Nâng cấp Cơ sở dữ liệu quốc gia về TSC để bao quát các TSC theo quy định của pháp luật, theo dõi được diễn biến hình thành, sử dụng, khai thác, nâng cấp, cải tạo, sửa chữa đối với các TSC có giá trị lớn (nhà, đất, xe ô tô, tài sản hạ tầng...); khẩn trương xây dựng các Cơ sở dữ liệu về TSC chuyên ngành để tích hợp vào Cơ sở dữ liệu quốc gia về TSC. Các bộ, ngành, địa phương chỉ đạo các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý thực hiện việc theo dõi, hạch toán TSC theo đúng quy định...

Tăng cường công tác tổ chức thực hiện quản lý, sử dụng, khai thác, xử lý tài sản công

Rà soát các quy định về phân cấp, phân quyền trong mua sắm, thuê, sử dụng, khai thác và xử lý TSC để điều chỉnh theo hướng phân cấp triệt để cho các bộ, ngành, địa phương, đơn vị, cơ sở theo nguyên tắc "tài sản do cấp nào quản lý thì cấp đó quyết định". Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh xác định và công bố công khai tiêu chuẩn, định mức xe ô tô phục vụ công tác chung của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý; ban hành tiêu chuẩn định mức xe ô tô

chuyên dùng của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý; lãnh đạo, chỉ đạo việc mua sắm, trang bị, quản lý, sử dụng xe ô tô theo đúng tiêu chuẩn, định mức, khả năng ngân sách nhà nước và nguồn kinh phí được phép sử dụng, có lộ trình thích hợp, bảo đảm tiết kiệm, chống lãng phí.

Xác định cụ thể đối tượng thụ hưởng tài sản là kết quả của quá trình thực hiện dự án sử dụng vốn nhà nước ngay từ khi xây dựng chủ trương đầu tư, phê duyệt dự án đầu tư, giao cho đối tượng thụ hưởng được trực tiếp thực hiện dự án đầu tư; trường hợp đối tượng thụ hưởng không đủ năng lực để thực hiện dự án đầu tư mà phải giao cho các Ban quản lý chuyên ngành thực hiện dự án thì đối tượng thụ hưởng phải được tham gia ngay từ quá trình xây dựng chủ trương đầu tư, lập thiết kế, lập dự án để bảo đảm tài sản hình thành sau đầu tư sát với nhu cầu và đáp ứng tốt nhất yêu cầu quản lý, sử dụng tài sản của đối tượng thụ hưởng. Tài sản ngay sau khi hoàn thành việc mua sắm, xây dựng phải được nghiệm thu, bàn giao đưa vào sử dụng để phát huy hiệu quả tức thì. Tuyệt đối không đầu tư theo phong trào, không phù hợp với nhu cầu sử dụng và khả năng quản lý, khai thác hoặc chỉ để giải ngân vốn đầu tư. Các chủ đầu tư có trách nhiệm bàn giao đầy đủ tài sản cả về hiện vật và hồ sơ để phục vụ công tác hạch toán, quản lý, bảo trì, khai thác tài sản.

Mọi tài sản được giao quản lý, sử dụng đều phải được đưa vào sử dụng, khai thác theo đúng công năng của tài sản, phục vụ tốt nhất công tác quản lý cung cấp dịch vụ công cho xã hội. Khắc phục tình trạng sợ sai, sợ trách nhiệm mà không khai thác hoặc khai thác cầm chừng dẫn đến lãng phí tài sản đã được đầu tư, trang bị.

Đẩy nhanh tiến độ sắp xếp, xử lý nhà, đất. Các bộ, cơ quan trung ương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ đạo thực hiện sắp xếp lại, xử lý nhà, đất, bố trí sử dụng, xử lý tài sản dôi dư theo đúng quy định của pháp luật; đẩy nhanh việc báo cáo kê khai, lập phương án xử lý đối với nhà, đất phải sắp xếp lại của các cơ quan, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp để trình cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định; tổ chức thực hiện xử lý theo đúng phương án được cấp có thẩm quyền phê duyệt và quy định của pháp luật, tập trung xử lý dứt điểm tình trạng sử dụng chưa đúng quy định (cho thuê, cho mượn, bố trí nhà ở, đất ở, sử dụng sai mục đích...); thực hiện nghiêm quy định của pháp luật về đấu giá khi bán, chuyển nhượng TSC, quy định của pháp luật về đất đai, pháp luật về thẩm định giá và pháp luật về quản lý, sử dụng TSC khi xác định giá khởi điểm để bán đấu

giá TSC và xác định tiền sử dụng đất, tiền thuê đất khi chuyển mục đích sử dụng đất.

Xây dựng, ban hành Kế hoạch xử lý đối với TSC là trụ sở làm việc, cơ sở hoạt động sự nghiệp không sử dụng, sử dụng kém hiệu quả, sử dụng không đúng mục đích của các cơ quan, tổ chức, đơn vị thuộc phạm vi quản lý để quyết định xử lý và tổ chức xử lý theo đúng quy định của pháp luật, không để lãng phí, thất thoát TSC; trong đó xác định cụ thể tiến độ (thời gian) thực hiện từng khâu (lập phương án, phê duyệt phương án xử lý, quyết định xử lý, tổ chức thực hiện xử lý...) và trách nhiệm cụ thể của các cơ quan, tổ chức, đơn vị, địa phương, cá nhân có liên quan; thường xuyên cập nhật các cơ sở nhà, đất không sử dụng, sử dụng kém hiệu quả, sử dụng không đúng mục đích phát sinh mới để bổ sung vào Kế hoạch; giao các cơ quan chức năng thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực hiện Kế hoạch, kịp thời xử lý trách nhiệm của các tập thể, cá nhân không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ quyền hạn, trách nhiệm trong việc xử lý nhà, đất không sử dụng, sử dụng kém hiệu quả, sử dụng không đúng mục đích.

Triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị định số 108/2024/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý, sử dụng nhà, đất là TSC giao cho tổ chức quản lý, kinh doanh nhà của địa phương quản lý, khai thác nhằm tạo quỹ nhà, đất đáp ứng nhu cầu lâu dài của Nhà nước, tạo “đầu ra” cho việc sắp xếp lại, xử lý nhà, đất, khai thác nhà, đất tạm thời nhàn rỗi để tạo nguồn thu cho ngân sách nhà nước.

Tăng cường công tác đánh giá, kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, xử lý vi phạm trong quản lý, sử dụng tài sản công

Xây dựng, trình cấp có thẩm quyền ban hành quy định về hệ thống tiêu chí đánh giá công tác quản lý TSC gắn với THPT, CLP và tổ chức thực hiện đánh giá công tác quản lý TSC định kỳ. Bộ Tài chính trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định quy định về tiêu chí đánh giá công tác quản lý TSC. Trong đó, quy định cụ thể chủ thể thực hiện việc đánh giá, bảo đảm tính đa dạng, khách quan và chính xác; đối tượng được đánh giá (các cơ quan thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về TSC các cấp, các cơ quan quản lý cấp trên và các cơ quan, tổ chức, đơn vị được giao trực tiếp quản lý, sử dụng TSC); hệ thống các tiêu chí đánh giá công tác quản lý TSC; giải thích nội dung, cách đánh giá, tài liệu kiểm chứng áp dụng cho từng tiêu chí; mục đích sử dụng kết quả đánh giá công tác quản lý TSC thông

qua các tiêu chí được ban hành tại Quyết định này; lộ trình thực hiện việc đánh giá bảo đảm phù hợp với các điều kiện về nguồn lực, mức độ sẵn sàng tham gia của các chủ thể thực hiện việc đánh giá và đối tượng được đánh giá; trước mắt sẽ thực hiện đánh giá đối với các cơ quan quản lý nhà nước về TSC. Thông qua việc đánh giá sẽ xác định được một cách tương đối chính xác chi phí về TSC cho công tác quản lý nhà nước, cung cấp dịch vụ công của các cơ quan, tổ chức, đơn vị; mức độ và hiệu quả khai thác TSC đã được đầu tư, trang bị.

Hoàn thiện quy định về chế tài xử lý đối với “hành vi gây lãng phí” và “hành vi vi phạm trong tổ chức thực hiện phòng, chống lãng phí” theo hướng kế thừa các quy định hiện hành về xử phạt vi phạm hành chính, truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định pháp luật nhưng có sự điều chỉnh, bổ sung trên cơ sở xác định đầy đủ các hành vi gây lãng phí và hành vi vi phạm trong tổ chức thực hiện phòng, chống lãng phí; bổ sung quy định giao Chính phủ quy định cụ thể việc áp dụng các hình thức kỷ luật trong trường hợp cán bộ, công chức, viên chức, người đứng đầu cơ quan tổ chức đơn vị có các “hành vi gây lãng phí” và “hành vi vi phạm trong tổ chức thực hiện phòng, chống lãng phí”. Việc Chính phủ ban hành quy định riêng về xử lý kỷ luật cán bộ, công chức, viên chức trong lĩnh vực tiết kiệm, chống lãng phí sẽ đảm bảo công khai, rõ ràng, minh bạch, nâng cao trách nhiệm của các chủ thể trực tiếp, gián tiếp quản lý các nguồn lực của nền kinh tế và vẫn đảm bảo thống nhất với nguyên tắc cho phép áp dụng pháp luật chuyên ngành như một số trường hợp tương tự mà tại khoản 2 Điều 43 Nghị định số 112/2020/NĐ-CP đã quy định.

Tài liệu tham khảo:

1. Quốc hội. Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017;
2. Chính phủ, Nghị định số 108/2024/NĐ-CP ngày 23/8/2024 của Chính phủ quy định việc quản lý, sử dụng và khai thác nhà, đất là tài sản công không sử dụng vào mục đích để ở giao cho tổ chức có chức năng quản lý, kinh doanh nhà địa phương quản lý, khai thác;
3. Chủ tịch Hồ Chí Minh, “Bảo vệ tài sản công cộng”, Báo Nhân Dân, số 340, ngày 05/02/1955;
4. Bộ Tài chính, Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; Báo cáo chuyên đề về công tác quản lý tài sản công các năm từ 2019 - 2024; Báo cáo tổng kết nhiệm vụ tài chính - ngân sách các năm từ 2019 - 2024.

Thông tin tác giả:

TS. Nguyễn Tân Thịnh - Cục trưởng Cục Quản lý công sản (Bộ Tài chính)
Email: nguyentanthinh@mof.gov.vn.